

Ministerieel besluit houdende bescherming als monument van de Heilig Hartkapel met haag en linden te Wichelen

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009, 4 december 2009, 6 juli 2010, 7 juli 2010, 24 september 2010, 19 november 2010, 13 mei 2011 en 9 september 2011;

Gelet op het ministerieel besluit van 20 oktober 2010 houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van als monument te beschermen Heilig Hartkapel met haag en linden te Wichelen;

Gelet op de behandeling van de uitgebrachte adviezen en ingediende bezwaren door Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen op datum van 7 juli 2011, zoals voorgelegd aan de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 6 oktober 2011,

BESLUIT:

Artikel 1. Wordt beschermd overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009:

Wegens de historische en volkskundige waarde:

- als monument

Heilig Hartkapel, met inbegrip van de cultuurgoederen die er integrerend deel van uitmaken, omringende haag en twee geknotte linden, gelegen te

Wichelen (Serskamp), Boeygem ZNR;
 bekend ten kadaster:
 Wichelen, 2e afdeling, sectie E, perceelnummer 213D
 zoals afgebakend op bijgevoegd plan

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

De **historische waarde** en meer bepaald de architectuurhistorische en cultuurhistorische waarde, en de **volkskundige** waarde van de *Heilig Hartkapel met haag en twee geknotte linden*, gelegen Boeygem z.nr. te Wichelen (Serskamp), met inbegrip van volgende cultuurgoederen die er integrerend deel van uitmaken:

- marmer altaar
- Heilig Hartbeeld
- gepolychromeerde heiligenbeelden op consoles van Sint-Antonius Abt, O.-L.-Vrouw van Lourdes, Heilig Hart, Sint-Jozef en Sint-Benedictus
- offerblok met relikwie voor Sint-Franciscus Xaverius van 1895
- offerblok met relikwie voor Sint-Antonius Abt
- ingelijste kruisweg (chromolitho uit Parijs)

De Heilig Hartkapel toegewijd aan het Heilig Hart en Sint-Antonius Abt van 1875 in het gehucht Boeygem, is naar architecturaal voorkomen, vormgeving en materiaalgebruik een representatief en zeer herkenbaar exemplaar van eenvoudige landelijke neogotische religieuze architectuur. Een aantal interieurelementen zoals een kleurrijke tegelvloer, marmeren altaar, gepolychromeerde heiligenbeelden e.a. behoren tot de neogotische aankleding van deze goed onderhouden kapel.

De aanwezigheid van tal van devotionalia die steeds zeldzamer worden in veel kleine gebedshuizen, getuigen van de bestaande intense volksdevotie.

De verering van het Heilig Hart is exemplarisch voor de wijd verspreide devotie van het Allerheiligst Hart van Jezus, heropgebloeid vanaf de tweede helft van de 19de eeuw onder impuls van Paus Pius IX, op het katholieke Vlaamse platteland. De kapel te Boeygem geldt als één van de oudere voorbeelden van deze intense volksdevotie. Ook de cultus rond Sint-Antonius Abt, één van de populairste patroonheiligen op het platteland als beschermer van mens en dier tegen ziekten, gaat terug op een oude volksdevotie en kadert eveneens binnen de context van het katholiek reveil. De nog steeds bestaande en met deze cultus gerelateerde mis op de feestdag van Sint-Antonius (17 januari) en de paardenwijding met Boeygemkermis in augustus zijn steeds zeldzamer wordende getuigen van oude volkskundige religieus geïnspireerde gebruiken.

De kapel is bovendien door haar opmerkelijke inplanting, tussen twee voormalige hoeses in een agrarische omgeving, zeer beeldbepalend.

De traditionele omgevende beplanting (ligusterhaag en geknotte linden), vanouds eigen aan dergelijke cultusplaatsen, markeert tevens de kapel in het straatbeeld.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, 5 juni 2009 en 4 december 2009 en 10 juni 2011 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006, 18 september 2009 en 11 januari 2010 en 2 augustus 2011).

Brussel, 11 JAN. 2012

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

Geert BOURGEOIS